

הוועדה המקצועית העליונה לריפוי בעיסוק

המורכבת מנציגי המוסדות הבאים:

מכבי שרותי בריאות, שרותי בריאות כללית, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הרווחה, ארגון המרפאים בעיסוק, העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק, החוגים לריפוי בעיסוק באוניברסיטאות העברית, תל אביב וחיפה, ומכללת הקריה האקדמית אונו.
ת.ד. 1715 רעות, 71799

קוד אתי בריפוי בעיסוק 2013

ראשי הפרקים:

1. מטרת המסמך

2. סימוכין

3. עקרונות יסוד

4. הגדרת המקצוע

5. עקרונות הקוד האתי

6. ביבליוגרפיה

1. מטרת המסמך

לקבוע כללי יסוד לעבודת המרפאים בעיסוק בישראל, על מנת להבטיח רמה מקצועית ואתית הולמת של העוסקים בתחום

2. סימוכין –

2.1 חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאה, תותשס"ח-2008

2.2 חוק זכויות החוה, הלתשנ"ו-1996

2.3 חוק ביטוח בריאות ממלכתה, יתשנ"ד-1994

2.4 חוק טיפול בחולי נפש – 1991

2.5 חוק החולה הנוטה למות- התשס"ו-2005

2.6 מתע"מ - ילון-חיימוביץ, ש., זק"ש, ד., ויינטראוב, נ., נוטה, א., מזור, נ., ושות' (2006).

מרחב ותהליך העשייה המקצועית בריפוי בעיסוק בישראל. תל-אביב: העמותה

הישראלית לריפוי בעיסוק

הוועדה המקצועית העליונה לריפוי בעיסוק

המורכבת מנציגי המוסדות הבאים:

מכבי שרותי בריאות, שרותי בריאות כללית, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הרווחה, ארגון המרפאים בעיסוק, העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק, החוגים לריפוי בעיסוק באוניברסיטאות העברית, תל אביב וחיפה, ומכללת הקריה האקדמית אונו.
ת.ד. 1715 רעות, 71799

3. עקרונות יסוד

1.1 מתן שירות שוויוני

3.2 מניעת אפליה

3.3 מתן שירות איכותי

4.4 מתן שירות זמין ונגיש באופן סביר

5.5 מתן שירות המכבד את קדושת החיים וערך החיים

"על המרפא בעיסוק להימנע מיצירת אפליה בעבודתו המקצועית. המרפא בעיסוק יעניק שירות שוויוני ללא אפליה על רקע תרבותי, מצב כלכלי, גיאוגרפי, גזע, מין, דעות או שיקולים פוליטיים, דת, מצב משפחתי, גיל, נטייה מינית"

4. הגדרת המקצוע

מקצוע הריפוי בעיסוק עוסק בהערכה, אבחון, טיפול, שיקום, ייעוץ והדרכה, מניעה, קידום בריאות, מחקר ומתן חוות דעת מומחים
המרפאים בעיסוק נותנים שירות לאנשים על רצף מעגל החיים (מלידה ועד זקנה), אשר עקב מחלה, פגיעה או מוגבלות - פיזית, מנטאלית, התפתחותית או פסיכולוגית, מולדת או נרכשת, זקוקים לסיוע מיוחד לשיפור תפקוד והשתתפות בעיסוקים באמצעות רכישת מיומנויות, שתאפשרנה להם לחיות חיים עצמאיים, יצרניים ומספקים

5. עקרונות הקוד האתי

מחויבות מקצועית

על המרפא בעיסוק:

1.1.1 לוודא שקיפות ואחריות למטופל ולמשפחתו, לחברה, ולמקצוע

1.1.2 להציג תעודות ומסמכים ממוסדות מאושרים ומוכרים: תעודת מקצוע, קורסים והשתלמויות, לימודי המשך

3.3.3 שאיפה למצוינות. – מתן שירות שהוא מעבר לציפיות ולסטנדרטים

4.4.4 להכיר בגבולות המיומנות המקצועית שלו, תוך אספקת שירותים או שימוש בהתערבויות מקצועיות להם הוכשר תוך כדי צבירת ידע וניסיון מקצועי מתמשך

הוועדה המקצועית העליונה לריפוי בעיסוק

המורכבת מנציגי המוסדות הבאים:

מכבי שרותי בריאות, שרותי בריאות כללית, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הרווחה, ארגון המרפאים בעיסוק, העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק, החוגים לריפוי בעיסוק באוניברסיטאות העברית, תל אביב וחיפה, ומכללת הקריה האקדמית אונו. ת.ד. 1715 רעות, 71799

5.5.5 להיות אחראי על איכות עבודתו להבטיח שכל התערבות תתבצע בהתאם להתוויות

מקצועיות

6.6.6 לשמור על הרמה המקצועית, לוודא קבלת הדרכה ממומחה בתחום ולהקפיד על יציאה

להשתלמויות מקצועיות

1.1.7 לוודא התעדכנות שוטפת בידע ובתחומי העיסוק. לבסס את תהליך ההתערבות על ראיות

מחקר וחיבה קלינית

1.1.8 לייצג את מקצוע הריפוי בעיסוק ולקדמו בפני הצוות הרב-מקצועי, הלקוחות ואחרים

9.1.9 התערבות מקצועית

על המרפא בעיסוק:

1.1.9.1 להבטיח טיפול משמעותי ורלוונטי לצרכי המטופל תוך שיתופו בקביעת מטרות הטיפול

ובתהליך הטיפול

1.1.2.2 לקחת אחריות מקצועית על הטיפול ותוצאותיו

3.3.9.3 למסד קשר טיפולי חיובי המבוסס על הבנה, אמון, כבוד הדדי, כנות ואמפטיה

4.4.9.4 להכיר במצבים בהם יכולותיו אינם מספיקים לטפל במטופל ועליו להפנות אותו למטפל אחר

מתחום הריפוי בעיסוק או לתחום מקצועי אחר

5.5.9.5 אלטרואיזם. – טובת המטופל לפני טובתך האישית

1.1.10 הפניה להתערבות ריפוי בעיסוק

על המרפא בעיסוק:

5.1.10.1 להקפיד לקבל הפניה ברורה מכל גורם, בלזוי מסמכים רלוונטיים

5.1.10.2 להגיב להפניה בזמן סביר בהתאם לנהלי הארגון בו הוא עובד, תוך הפעלת מנגנוני

הפעלה על פי דחיפות

1.1.11 מהלך ההתערבות

על המרפא בעיסוק:

5.1.11.1 לבצע התערבות באופן המקצועי ביותר באדם/ משפחתו / ארגון/ קהילה תוך

הגדרת מטרות, יעדים ותוצאות מצופות בהתבסס על הערכות ואבחונים מקצועיים

5.1.11.1 לשתף את המטופל בתהליך ההתערבות, משכו, ועלויותיו

5.1.11.2 להעביר מידע מדויק לאנשי מקצוע או כל גורם מטפל אחר, תוך שמירת הסודיות

הרפואית כנדרש

הוועדה המקצועית העליונה לריפוי בעיסוק

המורכבת מנציגי המוסדות הבאים:

מכבי שרותי בריאות, שרותי בריאות כללית, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הרווחה, ארגון המרפאים בעיסוק, העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק, החוגים לריפוי בעיסוק באוניברסיטאות העברית, תל אביב וחיפה, ומכללת הקריה האקדמית אונו.
ת.ד. 1715 רעות, 71799

1.1.12 תיעוד

על המרפא בעיסוק:

- 5.1.12.1 לתעד ברשומה ייעודית כל התערבות מקצועית, לרבות סיום טיפול
- 5.1.12.2 לוודא שהרשומה תהיה ברורה, כתובה בשפה מקצועית ועומדת בכל דין
- 5.1.12.3 לתעד נימוקים לסירוב/אי הענות לטיפול, ונסיבות של אי מתן טיפול

5.2 זכויות המטופל

על המרפא בעיסוק: לכבד את האוטונומיה של המטופל לקבל החלטות הנוגעות לבריאותו

- 5.2.1 לוודא שהמטופל מבין את טבעו, מטרתו, משמעותו והשפעתו של הטיפול, תוך שימת דגש על שפה, תרבות ותקשורת
- 5.2.2 לכבד את זכותו של המטופל לסרב לקבל טיפול, תוך הבהרת המשמעויות לגבי אי ביצוע הטיפול המומלץ
- 5.2.3 להבטיח קיומם של תנאים לביצוע התערבות מקצועית תוך שמירה על כבודו ופרטיותו של האדם
- 5.2.4 לכבד את זכותו של המטופל לסרב להשתתף במחקר

5.2.5 הגנה על המטופל

על המרפא בעיסוק:

- 5.2.5.1 להימנע מביצוע כל פעולה שעלולה לערער את בטחונו האישי של האדם או לסכן אותו
- 5.2.5.2 ללוות בהסבר מקדים כל התערבות הגורמת לכאב, ללחץ או מצוקה
- 5.2.5.3 לעשות את מירב המאמצים שההתערבות תתבצע במינימום כאב, ולעקוב אחר מטופלים שנגרם להם כאב, או מצוקה בעקבות הטיפול
- 5.2.5.4 לדווח למנהל הארגון בו הוא עובד או לרשויות על מצבים בהם המטופל מסכן עצמו או את סביבתו או במקרים הוא קורבן לסכנה, ניצול או כל התנהגות שלילית אחרת

5.3 סודיות רפואית

על המרפא בעיסוק:

- 5.3.1 לשמור על רשומות חסויות ומאובטחות
- 5.3.2 לקבל אישור וחתומת המטופל על טפסים רשמיים של ויתור סודיות טרם העברת כל מידע כתוב או אלקטרוני לגורם חיצוני

הוועדה המקצועית העליונה לריפוי בעיסוק

המורכבת מנציגי המוסדות הבאים:

מכבי שרותי בריאות, שרותי בריאות כללית, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הרווחה, ארגון המרפאים בעיסוק, העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק, החוגים לריפוי בעיסוק באוניברסיטאות העברית, תל אביב וחיפה, ומכללת הקריה האקדמית אונו.
ת.ד. 1715 רעות, 71799

5.3.3 לנקוט באמצעי הגנה בעת שימוש במידע העלול לפגוע בצנעת הפרט, ולמנוע חשיפה של מידע הקשור במטופל

5.4 יושרה והתנהגות מקצועית

על המרפא בעיסוק:

- 5.4.1 לנהוג בהגינות, להיות דובר אמת, לקיים הבטחות, למלא מחויבויות
- 5.4.2 לנהוג בהתאם לכללי המקום ולהופיע על-פי קוד לבוש נדרש
- 5.4.3 לדווח על כל בעיה רפואית או אישית העלולה להשפיע על יכולתו לתת שירות מלא ובטיחות
- 5.4.4 להימנע מקבלת הנאות אישיות מהמטופל או ממשפחתו למעט התשלום המוסכם עליהם
- 5.4.5 להימנע מניגוד אינטרסים בכלל, גם שאינם מהיבט כספי
- 5.4.6 להפעיל שיקול דעת מקצועי בלבד ברכישת ציוד
- 5.4.7 להבטיח פרסום מהימן לגבי השירות הניתן תוך הצגת תעודות ואישורים רלוונטיים
- 5.4.8 להימנע ממעורבות ביחסים אישיים במהלך הטיפול, לרבות יחסים מיניים, פיזיים, רגשיים, חברתיים, כספיים ואחרים, עם המטופל או משפחתו
- 5.4.9 לדווח על כשל טיפולי, עצמי או של עמית, לממונה הישיר או על-פי ההוראות הנדרשות בחוק, בתקנות ובנהלים
- 5.4.10 להימנע מטיפול בהיותו תחת השפעה של אלכוהול, סמים או חומר ממכר אחר
- 5.4.11 להימנע מלשון הרע על עמיתים

5.5 פיתוח מקצועי

5.5.1 עבודת צוות

על המרפא בעיסוק:

- 5.5.1.1 לעבוד בשיתוף-פעולה רב מקצועי תוך כיבוד המרחב המקצועי האחר
- 5.5.1.2 לפנות או להתייעץ עם גורמי טיפול אחרים כאשר יש צורך בידע, תמיכה או ניסיון ספציפי
- 5.5.1.3 לזהות את מהות עבודתו ואת מרחב העשייה הטיפולית הייחודית והחופפת עם מקצועות אחרים, ולא יבצע התערבות אשר הינה מחוץ לתחום העיסוק של הריפוי בעיסוק
- 5.5.1.4 להגיע להגדרה והסכמה לגבי תחומי מעורבות מקצועית, כאשר יש יותר מאיש מקצוע אחד אשר מעורב בטיפול, וליידע את המטופל ואחרים רלוונטיים

הוועדה המקצועית העליונה לריפוי בעיסוק

המורכבת מנציגי המוסדות הבאים:

מכבי שרותי בריאות, שרותי בריאות כללית, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הרווחה, ארגון המרפאים בעיסוק, העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק, החוגים לריפוי בעיסוק באוניברסיטאות העברית, תל אביב וחיפה, ומכללת הקריה האקדמית אונו.
ת.ד. 1715 רעות, 71799

5.5.2 הכשרה והדרכה

על המרפא בעיסוק העוסק בהדרכה:

- 5.5.2.1 להיות בעל ידע מקצועי בתחום בו הוא מדריך
- 5.5.2.2 לרכוש ידע בתחום מיומנויות הדרכה בטרם ידריך אחר
- 5.5.2.3 להפנות למדריך אחר כשאינן ברשותו את הידע הרלוונטי
- 5.5.2.4 להכיר בצורך של הכשרת אנשי מקצוע וסטודנטים ובמטרה למלא את חובותיו כמחנך ומדריך
- 5.5.2.5 המעמיד את מקום עבודתו להכשרה קלינית, להכיר את צרכי התפקיד כמדריך ולמלא אחר דרישות התפקיד למול הסטודנט והאקדמיה

5.5.3 מחקר

על המרפא בעיסוק העוסק במחקר:

- 5.5.3.1 להיות מחויב לפיתוח המחקר וקידומו, תוך עמידה בכללי האתיקה ושמירה על זכויות המטופלים

הקוד האתי נכתב על ידי תת ועדה של הוועדה המקצועית העליונה לריפוי בעיסוק

חברות הועדה:

דר' תמי בר שליטא – סגנית ראש ביה"ס לריפוי בעיסוק של הדסה והאוניברסיטה עברית ירושלים

גב' אורלי בוני – מפקחת ארצית ריפוי בעיסוק משרד הבריאות

דבי גביר – מדריכה ארצית לריפוי בעיסוק, האגף לחינוך מיוחד, משרד החינוך

יהודית דוריון – מנהלת ארצית ריפוי בעיסוק, מכבי שירותי בריאות

הקוד הוכן בשיתוף וייעוץ של ד"ר גיל סיגל, המרכז למשפט רפואי, ביו אתיקה ומדיניות בריאות, הקריה האקדמית אונו